

UUSI PURKUMATERIAALI- JA RAKENNUSJÄTETIETOKANTA

PURKUPÄIVÄ 12.9.2024

Katja Lehtonen, Ytekki Oy

Ytekki Oy

- Vuonna 2007 perustettu, nyt kahdeksan vuotta aktiivisesti erityisesti rakentamisen ja purkamisen kiertotalouden edistäjänä Suomessa
- Asiantuntijana ympäristöministeriön rakentamisen ja purkamisen kiertotaloutta edistävissä hankkeissa
 - Purkumateriaali- ja rakennusjätteselvitystä koskeva asetusvalmistelu ja tietojärjestelmä
- Oppaita ja ohjeita purkamiseen
 - Purkutöiden kiertotalouteen liittyvät ympäristöministeriön oppaat
 - KorjausRYL –purkaminen ja säilyttäminen sekä esiselvitykset –lukujen käsikirjoitus (Rakennustieto)
 - UURAKET uudelleenkäytettävien rakennusosien käytön edistäminen talonrakentamisessa (opas valmisteilla, RTS)
- Purkukartoituksia, purku-urakoiden rakennuttamista ja kiertotalousasiantuntijana toimimista
- Uusiomateriaalien kehitystyötä, tuotteistusta, jätteiden jäteluonteen päättymisen arviointeja
- Uusiomateriaalien käytön ja laadun valvontaa, suunnittelun ohjeistusta

Nykytila

- Maankäyttö- ja rakennusasetus (895/1999) 55 §:n 2. mom
 - *Rakentamista sekä rakennuksen tai sen osan purkamista koskevassa lupahakemuksessa tai ilmoituksessa on esitettävä selvitys rakennusjätteen määrästä ja laadusta sekä sen lajittelusta, jollei jätteen määrä ole vähäinen. Hakemuksessa tai ilmoituksessa on erikseen ilmoitettava terveydelle tai ympäristölle vaarallisesta rakennus- tai purkujätteestä ja sen käsittelystä.*
- Kuntien rakennusvalvonnoilla on tähän omat pdf-lomakkeet, jonka hankkeeseen ryhtyvä täyttää lupahakemusvaiheessa.
- Joissakin tapauksissa lomakkeen täyttää esim. purku-urakoitsija sen jälkeen, kun lupa on myönnetty (käytännöt ja ilmoitusten sisältö vaihtelevat)
- Osa rakennusvalvontaviranomaisista edellyttää myös jäteraportin toimittamista, kun hanke on valmistunut

Käytännöt vaihtelevat kuntakohtaisesti. Ilmoitetut tiedot rakennus- ja purkujätteistä jäävät vain ”mappi”arkistoon ja niiden hyödyntäminen on hankalaa.

1. vaihe (arviot) Rakentamis- tai purkamisluvan haku tai purkamisilmoituksen teko

Purkumateriaalit

Määrät materiaalijakeittain jaoteltuina

Uudelleenkäytettävät
rakennusosat ja -tuotteet

Vaarallisia aineita sisältävät purkumateriaalit

Maa- ja kiviainekset (poiskuljetettavat)

Jaoteltuina pilaantuneisiin ja pilaantumattomiin
Pilaantumattomien jaottelu maa- tai kiviaineksen
tyypin mukaisesti

Tietojen
päivittäminen

2. vaihe (toteuma) Luvan tai ilmoituksen lopputarkastusvaihe

Rakennus- ja purkujätteet

Määrät jätejakeittain,
toimituspaikat ja käsittely

Uudelleenkäytetyt
rakennusosat ja
-tuotteet

Vaaralliset jätteet

Pilaantuneet maa- ja kiviainekset

Määrä, toimituspaikka ja
käsittely

Pilaantumattomat maa-
ja kiviainekset

1. vaihe (arviot) Rakentamis- tai purkamisluvan haku tai purkamisilmoituksen teko

Purkumateriaalit

Määrät materiaalijakeittain jaoteltuina

Uudelleenkäytettävät
rakennusosat ja -tuotteet

Vaarallisia aineita sisältävät purkumateriaalit

Maa- ja kiviainekset (poiskuljetettavat)

Jaoteltuina pilaantuneisiin ja pilaantumattomiin
Pilaantumattomien jaottelu maa- tai kiviaineksen
tyypin mukaisesti

Mitä tehdään käytännössä?

Rakennushankkeeseen ryhtyvä

- Rakennushankkeeseen ryhtyvä on velvollinen tekemään selvityksen
- Rakennushankkeeseen ryhtyvä voi valtuuttaa selvityksen tekemiseen asiantuntijoita
- Selvitys tehdään SYKE:n purkumateriaali- ja rakennusjätteselvitystietojärjestelmään. Tulevaisuudessa on mahdollista, että selvityksen tietojen antaminen voi tapahtua myös digitaalisessa lupajärjestelmässä, josta tietojen on silloin siirryttävä SYKE:n tietojärjestelmään
- Rakentamishankkeen tyyppi (uudisrakentaminen, korjausrakentaminen, rakennuksen purkaminen vai näiden yhdistelmä) vaikuttaa siihen mitä tietoja selvityksen arviovaiheessa ilmoitetaan
- Jos hankkeeseen liittyy rakennuksen tai rakenteiden purkamista, arvioidaan, onko purkumateriaalien määrä vähäinen
- Tietojärjestelmää tehdään tällä hetkellä ja siitä pyritään tekemään sellainen, joka ohjaa käyttäjää antamaan tarvittavat tiedot

Rakennusvalvontaviranomainen

- Edellyttää selvityksen antamista luvan hakemisen yhteydessä
- Ottaa tarvittaessa kantaa siihen, onko purkumateriaalin määrä vähäinen
- Pyytää tarvittaessa täydennyksiä, jos selvityksen tiedot ovat puutteellisia
- Hyväksyy selvityksen osana myönnettävän luvan edellyttämiä asiakirjoja

Mitä tehdään käytännössä?

Rakennushankkeeseen ryhtyvä

- Hankkeen valmistuttua huolehtii, että tiedot syntyneistä rakennus- ja purkujätteistä täydennetään selvitykseen. Tähänkin voidaan valtuuttaa asiantuntija tekemään selvityksen tämän osion.
- Lähtökohtana tulisi olemaan, että tiedot voidaan hakea ”nappia painamalla” SIIRTO-rekisteristä. Rakennus- ja purkujätteistä pitää olla tehtynä jätteiden siirtoasiakirjat, joiden tiedot pitää toimittaa SIIRTO-rekisteriin
- Tietojärjestelmässä annetaan myös mahdollisuus antaa täydentäviä tietoja jätteisiin liittyen, jos SIIRTO-rekisteristä noudettuja tietoja halutaan tarkentaa esimerkiksi jätteiden käsittelytavan osalta. Jos SIIRTO-rekisertin tiedot todetaan joiltain osin virheellisiksi, korjauksen on tehtävä SIIRTO-rekisterin tietoihin
- Lisäksi voi täydentää vapaaehtoisesti ilmoitettavia toteumatietoja (uudelleenkäyttöön ohjatut rakennustuotteet ja pilaantumattomat maa- ja kiviainekset

Rakennusvalvontaviranomainen

- Tarkastaa, että toteumatiedot on päivitetty selvitykseen ennen kuin rakentamis- tai purkamistoimenpide hyväksytään valmiiksi
- Voi pyytää täydentämään tietoja ennen hyväksymistä

2. vaihe (toteuma) Luvan tai ilmoituksen lopputarkastusvaihe

Rakennus- ja purkujätteet
Määrät jätelajeittain,
toimituspaikat ja käsittely

Uudelleenkäytetyt
rakennusosat ja
-tuotteet

Vaaralliset jätteet

**Pilaantuneet maa- ja
kiviainekset**
Määrä, toimituspaikka ja
käsittely

Pilaantumattomat maa-
ja kiviainekset

Tietojärjestelmä

- Uusi tietojärjestelmä, joka tulee linkittymään rakennetun ympäristön ja jätetiedon tietojärjestelmiin. SYKE on tietojärjestelmän tilaaja ja Gofore toteuttaa
- Tietojärjestelmä on käytössä 1.1.2025
- Tavoitteena on, että kerran johonkin digitaaliseen järjestelmään syötetty tieto voi siirtyä järjestelmien välillä
- Tätä purkumateriaali- ja rakennusjätteselvitystietojärjestelmää on tarkoitus kehittää tulevina vuosina.
 - Lisätään integraatioita esim. Materiaalitoriin, digitaalisiin kauppapaikkoihin ja purkukartoitus –sovellukseen
- Toivotaan, että kuntien rakennusvalvontaviranomaisten käytössä olevien digitaalisten lupajärjestelmien toimittajat kehittävät integraatioita tähän järjestelmään
- Tietojärjestelmän purkumateriaali- ja rakennusjätetietoja on tarkoitus tulevaisuudessa hyödyntää myös tilastoinnissa. Tietoja voitaisiin hyödyntää myös esim. kuntien ja tilaajien vähähiilisyys- ja kiertotalousstrategioiden mukaisessa seurannassa.
- Rakennushankkeeseen ryhtyvä saa järjestelmän avulla paremman kuvan hankkeiden kiertotaloudesta ja pystyy tietojen perusteella parantamaan kiertotalouden huomioimista hankkeissa
- **Rakentamisen ja purkamisen kiertotalouden edistämisen kannalta merkittävimmät asiat tämän uudistuksen myötä ovat materiaali- ja jätetietojen yhdenmukaisuus ja digitaalisuus**

KIITOS!

Katja Lehtonen

+358 50 316 0942

katja.lehtonen@ytekki.fi